

“Glòria a Frederic Soler!”

El 29 de maig del 1887, el Centre Català de Barcelona organitza un homenatge a Frederic Soler, el creador del teatre català modern

L'acte es duu a terme a Hostalric, l'espai d'inspiració i l'escenari del primer drama de Pitarra, inicialment titulat 'La pubilla d'Hostalric' i estrenat a Barcelona amb el nom de 'Les joies de la Roser'

CULTURA HOSTALRIC - 16 juliol 2017 0.00 h

PERE BOSCH I CUENCA - HOSTALRIC

Els veïns d'Hostalric engalanen els portals amb flors i els carrers, amb arcs vegetals per homenatjar Pitarra

El dramaturg català serà distingit com a fill predilecte de la vila i una placa commemorativa recordarà la seva estada

A principis del 1887, el Centre Català de Barcelona acorda dedicar un homenatge a Frederic Soler, a Serafí Pitarra. La iniciativa no està concebuda només com un reconeixement al dramaturg de més èxit, sinó també com “una festa commemorativa de la fundació del teatre català contemporani”, tal com es llegeix en la convocatòria. L'escenari escollit és la població d'Hostalric. La proposta és acollida amb entusiasme per l'Ajuntament.

La vinculació de Pitarra amb la població selvatana es remunta al 1865, quan l'il·lustre dramaturg i altres personalitats de la cultura s'hi traslladen tot fugint de l'epidèmia del còlera que assota Barcelona. L'estada a la fonda de can Gandai, al carrer Major, i les llargues hores sota l'ombra dels desmais de la font del mas Bosom, es convertiran en espais d'inspiració i escenaris per al seu primer drama, La pubilla d'Hostalric. L'obra s'estrenarà, en primícia, al cafè de can Calderé d'Hostalric; i, alguns mesos després, al teatre Odèon de Barcelona. Aleshores, però, ha canviat el nom i ha passat a dir-se Les joies de la Roser. Sigui com sigui, des d'aquella data Frederic Soler s'ha convertit en un autèntic fenomen, amb centenars d'obres estrenades als teatre de tot el país i una popularitat extraordinària.

L'homenatge tindrà un ressò notable. Els principals diaris del país hi envien corresponals; i, des de l'endemà mateix, publiquen extenses cròniques de l'acte. Hostalric es converteix, per un dia, en la capital del teatre. Segons la visió d'un d'aquests corresponals, ofereix “l'aspecte animat d'una vila en dia de festa major. Hi han acudit forasters de tot arreu. No hi ha casa que no en tingui i qui no assisteix a la processó, surt a contemplar-la”. Les cases han estat acuradament empavesades i engalanades amb flors i en alguns carrers s'aixequen arcs vegetals. En alguns balcons apareixen rètols en els quals es pot llegir la proclama “Glòria a Frederic Soler!”.

La jornada té un programa d'actes atapeït, sense descans. A les 10 del matí, els socis del Centre Català i d'altres agrupacions catalanistes comencen a arribar en tren a l'estació d'Hostalric. Des d'aquí, una processó cívica, encapçalada pel cor de Breda, Lo Niu Guerrer de Barcelona i els centres catalans de Sabadell i Barcelona, amb les autoritats tot darrere, recorre els principals carrers de la població.

La comitiva, que segueix el compàs de la música de l'orfeó de Cassà de la Selva, s'atura a la casa de can Gandai, el nostre espai amb història, en la qual Frederic Soler havia escrit el seu primer drama. Tot seguit, es descobreix una placa commemorativa en la qual es pot llegir que “en aquesta casa y durant l'any 1865, en Frederich Soler y Hubert escrigué són primer drama Las joyas de la Roser, fonament del teatre català contemporani.” Allà mateix, el secretari de l'acte llegeix una memòria en la qual es resumeixen els treballs de la comissió organitzadora i s'exalcen les qualitats de Frederic Soler.

Des d'aquí, la comitiva s'adreça a la plaça de la Vila, on l'alcalde, Jaume Puiggermanal, lliura un pergami a Frederic Soler, a través del qual se l'acredita com a fill adoptiu d'Hostalric. L'àpat se celebra en un envelat instal·lat a la plaça dels bous, just al començament del carrer Major. Després dels brindis de rigor amb xampany, els discursos es dediquen a lloar el renaixement del teatre català i les glòries del país. No tothom sembla centrat en aquesta temàtica. L'endemà, el corresponsal de La Vanguardia es felicita que "los catalanistas del Centre Català, que son tan intransigentes en sus ideas de separatismo, se mostraron ayer muy comedidos y alguno de ellos llegó a brindar por la unidad de la patria y por el ejército español". També es llegeixen algunes cartes i poesies escrites per algunes absències destacades, entre les quals hi ha la del president del Centre Català, Valentí Almirall, qui ha estat víctima d'una indisposició sobtada, i també la del poeta Jacint Verdaguer. El moment estel·lar de la jornada arriba cap al tard, quan unes 3.000 persones assisteixen a la representació de Les joies de la Roser. En l'obra participen alguns dels actors que ho han fet en l'estrena, més de vint anys enrere. La jornada d'homenatge es clou a les 12 de la nit, quan els focs d'artifici il·luminen el castell i es barregen amb els xiulets de la locomotora.

Com s'hi arriba

Per arribar a l'escenari d'aquest episodi es pot deixar el cotxe a la plaça dels Bous o del Bestiar d'Hostalric, just al lloc en què l'any 1887 va instal·lar-se l'envelat per fer l'àpat i la representació de 'Les joies de la Roser'. Des d'aquí entrem en el recinte emmurallat a través del carrer Major. Només cal recórrer uns pocs metres fins al número 42. A la façana d'aquesta casa trobem la placa original, juntament amb una altra que va instal·lar-s'hi el 1987, en un acte per celebrar el centenari del primer homenatge.

Les plaques de marbre que recorden l'empremta que va deixar Frederic Soler a Hostalric Foto: MANEL LLADÓ

Publicat a: El Punt Avui. Comarques Gironines 16-07-2017 Pàgina 29

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/1194994-gloria-a-frederic-soler.html>